

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Burgera a sudcov JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Aleny Šiškovéj, v trestnej veci proti **obžalovanému Ing. V. V. , pre pokus trestného činu vraždy** podľa § 8 ods. 1 k § 219 ods. 1 zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Trestný zákon) na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 26. februára 2014 prerokoval sťažnosť obžalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 1T 19/1999-3578, z 19. decembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 148 ods. 1 písm. c/ zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Trestný poriadok) sťažnosť obžalovaného Ing. V. V. **sa z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Trenčíne (ďalej len krajský súd) uznesením z 19. decembra 2013, č. k. 1T 19/1999-3578, podľa § 32 ods. 3 zák. č. 301/2005 Z.z. (Trestného poriadku) v znení neskorších predpisov rozhodol, že predseda senátu Krajského súdu v Trenčíne JUDr. Jozef Mészáros a členovia senátu JUDr. Dušan Ecker a JUDr. Peter Tóth nie sú vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obžalovaného Ing. V. V. vedenej na tomto súde pod sp. zn. 1T 19/1999.

Proti tomuto uzneseniu podal 30. januára 2014 obžalovaný Ing. V. V. písomnú sťažnosť. V sťažnosti uviedol, že súd procesne konal podľa „neplatného a neúčinného“ Trestného poriadku č. 141/1961 Zb. Poukázal na to, že všetci traja menovaní sudcovia vyslovili svoju zaujatosť v civilnom konaní, sp. zn. 4C 216/2009, preto bola vec Krajskému súdu v Trenčíne odňatá. V tejto súvislosti dal do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. marca 1988, sp. zn. Ndt 21/88, kde na odňatie veci súdu bolo postačujúce trestné oznámenie na sudcu. Žiada preto Najvyšší súd Slovenskej republiky,

aby podľa § 194 ods. 1 platného Trestného poriadku č. 301/2005 Z. z. zrušil uznesenie Krajského súdu v Trenčíne, zo dňa 19. decembra 2013 a rozhodol tak, že sudcovia senátu 1T 19/1999 sú vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podanej sťažnosti postupom podľa ustanovenia § 564 ods. 4 Trestného poriadku (zák. č. 301/2005 Z.z. účinného od 1. januára 2006) na podklade riadne a včas podanej sťažnosti obžalovaným Ing. V. V. preskúmal podľa § 147 ods. 1 Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2005 správnosť výroku napadnutého uznesenia i konanie tomuto predchádzajúce a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Senát Krajského súdu v Trenčíne postupoval správne a v súlade so zákonom, keď rozhodol, že predseda senátu JUDr. Jozef Mészáros a členovia senátu JUDr. Dušan Ecker a JUDr. Peter Tóth nie sú vylúčení z vykonávania úkonov v trestnej veci obžalovaného Ing. V. V. vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 1T 19/1999. Keďže svoje uznesenie zákonne a správne odôvodnil, najvyšší súd uvádza, že s týmto postupom sa stotožňuje a v celom rozsahu si ho osvojuje.

Z písomného vyjadrenia dotknutých sudcov (č. l. 3574 až 3576) vyplýva, že títo nie sú vo veci zaujatí. V celom spisovom materiáli sa nenachádzajú žiadne dôkazy, resp. skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006 z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom, alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Pomer sudcu k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka zákonodarca explicitne nedefinoval, ale z platnej judikatúry a ustálenej súdnej praxe vyplýva, že ním je najmä pomer príbuzenský, švagrovský, druha a družky, úzko priateľský a podobne. Z dikcie slova „najmä“ vyplýva, že nemožno vylúčiť ani existenciu iného pomeru spôsobilého vyvolať odôvodnené pochybnosti o nezaujatosti sudcu k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka.

K osobnej zaujatosti sudcu môže dôjsť len vtedy, ak je vzťah sudcu k osobám uvedeným v § 31 ods. 1 Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006 takej vnútornej kvality a intenzity, že sudca nie je spôsobilý rozhodnúť nestranne a nezávisle a tento vzťah by sa takým mohol javiť aj navonok.

Pomer sudcu k veci môže spočívať napríklad v tom, že sám sudca alebo jemu blízka osoba boli prejednávanou vecou poškodení, alebo boli jej svedkom. Z dikcie zákona, ale aj povahy problému vyplýva, že prejednávanou vecou sa rozumie skutok a všetky okolnosti s ním súvisiace, pričom pomer vylúčenej osoby k veci musí mať celkove konkrétnu podobu, musí mať osobný charakter, aby mohol byť dostatočne vážnym dôvodom podmieňujúcim vznik pochybností o schopnosti takej osoby pristupovať k veci a k úkonom, ktoré sa jej týkajú objektívne. Nemôže ísť preto o pomer abstraktnej povahy.

V zmysle § 31 ods. 1 Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006 sudcu možno teda vylúčiť z vykonávania úkonov v konkrétnej veci len celkom výnimočne a zo závažných dôvodov, ktoré by mu zjavne bránili rozhodnúť objektívne, nezaujato a spravodlivo v súlade so zákonom, pre jeho vzťah k prejednávanej veci alebo osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka.

Podľa § 31 ods. 4 Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006 námietku zaujatosti je strana povinná vzniesť **bez meškania**, len čo sa dozvedela o dôvodoch vylúčenia. Úkon, ktorý vykonala vylúčená osoba, nemôže byť podkladom na rozhodnutie v trestnom konaní s výnimkou neodkladného alebo neopakovateľného úkonu.

Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na ustanovenie § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorých je sudca pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietáhov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

Podľa článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že námietka obžalovaného nie je dôvodná vo vzťahu k predsedovi senátu JUDr. Mészárosovi. Neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by objektívne zakladali dôvodnosť vylúčenia jeho osoby z rozhodovania danej veci. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5 Tost 5/2009 (ktoré obžalovaný dáva do pozornosti), vyplýva, že podanie žaloby voči sudcovi nemôže vyvolať pochybnosti o nezaujatosti konkrétneho sudcu. V opačnom prípade by mohla vzniknúť situácia, že obžalovaný bude podávať občianskoprávne žaloby na každého sudcu konajúceho v jeho veci a túto by preto nemohol prerokovať žiadny súd Slovenskej republiky.

Vo vzťahu k sudcom JUDr. Petrovi Tóthovi a JUDr. Dušanovi Eckerovi námietka zaujatosti tiež nie je dôvodná. Pokiaľ títo sudcovia vyslovili v civilných veciach vedených na Okresnom súde Prievidza, sp. zn. 4C 197/2010, Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 17 Co 188/2013, a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 7Nc 42/2013, a tiež Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 14C 216/2009, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Nc 53/2012, námietku zaujatosti, tak to bolo z dôvodu priateľského vzťahu k JUDr. Jozefovi Mészárosovi ako žalovanej strany a nie vo vzťahu k žalobcovi Ing. V. V..

Námietka zaujatosti z dôvodov vyššie uvedených by bola dôvodná iba v tom prípade, keby predseda a členovia senátu krajského súdu konali vo veci v rozpore s ustanoveniami Trestného poriadku z dôvodu existencie okolností uvedených v ustanovení § 31 Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006.

Takéto okolnosti však v posudzovanej veci preukázané neboli.

Správne a podľa zákona postupoval krajský súd (§ 32 ods. 6 Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006) aj pri posudzovaní námietky zaujatosti voči predsedovi senátu JUDr. Jozefovi Mészárosovi, keď o podanej námietke nerozhodol. O tejto námietke zaujatosti bolo právoplatne rozhodnuté uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 3. marca 2009, sp. zn. 1T 19/1999, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. marca 2009, sp. zn. 5 Tost 5/2009.

Pokiaľ ide o námietku uvedenú obžalovaným v sťažnosti, že v posudzovanom prípade bol aplikovaný neplatný a neúčinný Trestný poriadok, táto je neopodstatnená.

Konanie sa vedie na podklade dvoch obžalôb podaných v rokoch 1998 a 1999, teda za platnosti a účinnosti zákona č. 141/1961 Zb.

Podľa § 564 ods. 3 zák. č. 301/2005 Z.z. účinného od 1.januára 2005 (spoločné prechodné a záverečné ustanovenia) vo veciach, v ktorých bola podaná obžaloba na okresný súd pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, **vykoná konanie okresný súd podľa doterajších predpisov**. Konanie o riadnom opravnom prostriedku proti takému rozhodnutiu vykoná krajský súd podľa doterajších predpisov.

Podľa § 567c ods. 1 Trestného poriadku 301/2005 Z.z. účinného od 1.januára 2006 (prechodné a záverečné ustanovenia účinné od 1. februára 2009) ustanovenia § 31 a § 32 sa po 31. januári 2009 použijú aj v konaniach podľa § 564 ods. 3 až ods. 5; **ustanovenia § 30 a § 31 Trestného poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2005 sa v týchto prípadoch nepoužijú**.

Krajský súd v Trenčíne teda postupoval zákonne a správne, keď rozhodoval o námietkach zaujatosti podľa Trestného poriadku č. 301/2005 Z.z. účinného od 1. januára 2006.

Vzhľadom na uvedené, námietky zaujatosti vznesené obžalovaným nie sú spôsobilé vzbudiť pochybnosti o nezaujatosti predsedu senátu Krajského súdu v Trenčíne JUDr. Jozefa Mészároša a sudcov JUDr. Dušana Eckera a JUDr. Petra Tótha, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť odsúdeného podľa § 148 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 26. februára 2014

JUDr. Igor B u r g e r , v. r.
predseda senátu

Vypracovala: JUDr. Alena Šišková

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová